

Gemeente Boxmeer

Onderwerp:

Voorstel tot vaststelling van het beleidskader 'Doorontwikkelen en Transformeren' Wmo Brabant Noordoost 2020 – 2023' (incl. lokale paragraaf).

Nummer:

7p.

AAN de raad van de gemeente Boxmeer

Boxmeer, 7 mei 2019

Aanleiding

In de regio Brabant Noordoost is het beleidskader 'Doorontwikkelen en Transformeren' Wmo Brabant Noordoost 2020 – 2023' opgesteld. Dit beleidskader is aangevuld met een lokale paragraaf.

Nadere toelichting

Vanaf de decentralisatie van AWBZ-taken naar de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in 2015 hebben we in de regio Brabant Noordoost-oost¹ actief een regionale samenwerking opgepakt. Het regionale beleidsplan 'Transformatie AWBZ naar Wmo deel I en II' vormden de inhoudelijke basis voor deze samenwerking. Hierin zijn onze visie op en uitgangspunten in de Wmo vastgelegd. In de Centrumregeling Wmo 2017-2020 hebben we vervolgens afspraken over de regionale inkoop van de nieuwe Wmo-taken vastgelegd.

Om te komen tot een nieuw beleidskader voor de komende jaren, is er een intensief evaluatie- en inspraakproces doorlopen. Met behulp van deze input is het nieuwe 'Beleidskader Wet maatschappelijke ondersteuning 2020-2023' opgesteld

Doeltreffendheid/ doelmatigheid

Doeltreffendheid: het Beleidskader Wmo gaat over de kaders waarbinnen we de wettelijke taken van de Wmo uitvoeren. Daarin staat wat onze regionale (en lokale) speerpunten zijn voor onder andere de toegang tot ondersteuning, passende ondersteuning, kwaliteit en toezicht en de wijze waarop we Wmo-voorzieningen inkopen. Het beleidskader gaat vooral over het doorontwikkelen van de transformatie in de Wmo om inwoners te helpen, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en mee kunnen blijven doen (wettelijke taak).

Doelmatigheid: De 10 samenwerkende gemeenten hanteren dezelfde regionale beleidsuitgangspunten. Dit is noodzakelijk om gezamenlijk sturing te kunnen geven aan één inkooporganisatie, om eenduidige standpunten te hanteren voor inwoners en aanbieders op beleid, uitvoering, inkoop, kwaliteit en toezicht en om onnodige administratieve rompslomp te voorkomen.

Rol van de gemeente

Beslisser

¹ Het betreft de gemeenten Bernheze, Boekel, Boxmeer, Cuijk, Grave, Landerd, Mill en Sint Hubert, Sint Anthonis, Uden, Oss.

Alternatieven en afwegingen

Het beleidskader is een logisch vervolg op het ingezette beleid in de afgelopen jaren.

In de Wmo heeft sinds 2015 geen grote stelselverandering plaatsgevonden. De visie op de transformatie van de Wmo is daarom niet wezenlijk veranderd. Dit nieuwe beleidskader is een voortzetting van dezelfde uitgangspunten in de Wet. De ondersteuningsvraag van de inwoners blijft centraal staan en we focussen op doorontwikkelen. Er zijn wel twee nieuwe uitgangspunten bij de uitvoering van de Wmo toegevoegd: namelijk *'integraal werken'* en *'preventie in het Sociaal Domein'*. Dit past bij het steeds complexer worden van de samenleving en het complexer worden van de ondersteuningsvragen van onze inwoners. Dit vraagt meer afstemming en samenwerking binnen het Sociaal Domein en over wetgeving heen. Met preventie proberen we problemen tijdig te signaleren en aan te pakken om verergering te voorkomen.

Het regionale beleidskader geeft belangrijke thema's aan die de komende jaren onze aandacht vragen

Het beleidskader is opgesplitst in zes inhoudelijke hoofdthema's voor de komende jaren:

1. De transformatie van de Wmo
2. Versterking van de toegang voor maatschappelijke ondersteuning
3. Passende hulp en ondersteuning
4. Beschermd wonen en maatschappelijke opvang
5. De kracht van de samenleving
6. Eén Sociaal Domein: de integrale aanpak

Deze zes inhoudelijke thema's zijn vervolgens uitgewerkt in speerpunten: de doelstellingen die we per thema benoemen om zo lang mogelijk zelfstandig thuis te blijven wonen en maatschappelijke participatie van onze inwoners mogelijk te maken. In de lokale paragraaf wordt de 'couleur locale' benadrukt.

Het beleidskader is via een interactief proces tot stand gekomen en heeft draagvlak

Er is voor gekozen om het beleidsplan via een interactief proces tot stand te laten komen, dus in overleg met doelgroepen en maatschappelijke organisaties.

1. De tussenstand van de beleidsdoelen uit het vorige beleidsplan zijn geëvalueerd in een Beleidsverslag 2017.
2. Er heeft een evaluatieonderzoek plaatsgevonden naar de Centrumregeling Wmo Brabant Noordoost-oost.
3. Op 3 september 2018 heeft er een regionale Platformbijeenkomst plaatsgevonden met (zorg)aanbieders, maatschappelijke- en welzijnsorganisaties, Adviesraden Sociaal Domein, cliëntenraden, medewerkers van toegang en beleidsambtenaren sociaal domein, om input op te halen voor de komende beleidsperiode.
4. Op 26 september heeft een regionale Raadsbijeenkomst plaatsgevonden voor raadsleden om input op te halen voor de komende beleidsperiode.
5. In december-januari 2018/2019 zijn de gekozen hoofdthema's aan de lokale Adviesraden Sociaal Domein gepresenteerd.
6. In het eerste kwartaal van 2019 hebben de Adviesraden Sociaal Domein per gemeente een advies uitgebracht.

Met deze informatie in de hand is het beleidskader geschreven of is in een later stadium het beleidskader aangepast. Uw raad wordt geadviseerd kennis te nemen van het advies van de Adviesraad Sociaal Domein Boxmeer (Bijlage D/19/769654 & D/19/762023). De Adviesraad Sociaal Domein adviseert positief ten aanzien van voorliggend Beleidskader met een aantal kritische opmerkingen. De reactie van het college op dit advies kunt u nalezen (bijlage D/19/762023).

Het Beleidskader moet worden vastgesteld door de gemeenteraad

In de Wmo2015 is opgenomen dat de gemeenteraad periodiek een plan vast moet stellen met betrekking tot het door het gemeentebestuur te voeren beleid ten aanzien van maatschappelijke ondersteuning. Met het aanbieden van het beleidskader ter besluitvorming aan de gemeenteraad, wordt voldaan aan deze wettelijke plicht.

De veranderingen in de Wmo volgen elkaar snel op

De ervaring leert dat de veranderingen/wetswijzigingen/maatschappelijke ontwikkelingen ten aanzien van de Wmo elkaar snel opvolgen. Dat kan gevolgen hebben voor de beleidsvoornemens in voorliggend beleidskader, de focus die we elk jaar leggen op de benoemde onderwerpen of juist nieuwe onderwerpen voorrang krijgen of de snelheid waarmee beleidsvoornemens opgepakt worden of al weer achterhaalt zijn. Het is onze verantwoordelijkheid om mee te bewegen met de ontwikkelingen in de wereld om ons heen en de belangen van onze inwoners steeds opnieuw centraal te stellen.

Het beleidskader benoemd focus op hoofdlijnen

Het beleidskader benoemd de focus op hoofdlijnen; het is geen uitvoeringsplan. Dit is ook niet de intentie van het beleidskader.

Risico's voor uitvoering van het beleidskader

Op pagina 32 worden risico's benoemd voor de uitvoering van de speerpunten in het beleidskader. Benoemd worden:

- Extramuralisering en ambulantisering van zorg
- Hervormingen in de Wet langdurige zorg, bij zorgverzekeraars of het zorgkantoor
- Instroom van jongeren in dagbesteding door gebrek aan geschikte werkplekken
- Tekort aan personeel/arbeidskrachten
- Vergrijzing

Ook hiervoor geldt het uitgangspunt om gezamenlijk met samenwerkingspartners oplossingen te bedenken voor uitdagingen die we tegen (gaan) komen.

Wettelijke basis

Wet maatschappelijke ondersteuning.

Financiën

De volgende financiële risico's worden in het beleidskader benoemd voor de komende jaren (pagina 32-33):

1. Invoering van het abonnementstarief per 2020 (overgangsjaar 2019)
2. Wetswijziging: Reële kostprijs in de Wmo
3. Doordecentralisatie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (nu nog Centrumgemeente-taak)
4. De Wmo is een open-einde regeling
5. Jurisprudentie zet het resultaatgericht financieren onder druk
6. Vergrijzing

Deze ontwikkelingen kunnen leiden tot kostenstijgingen en financiële risico's voor de gemeente. De onzekerheid over de betaalbaarheid van de Wmo neemt daardoor toe. Kostenstijgingen hebben we niet altijd zelf in de hand, wel blijven we sturen op budgetbeheersing en sturing: door de kanteling (sturen op eigen kracht en inzetten netwerk), creëren van algemene voorzieningen in plaats van maatwerkvoorzieningen, betrouwbare en tijdige sturingsinformatie, tijdige signalering naar VNG/VWS bij zorgelijke landelijke ontwikkelingen en de transformatie van de Wmo (instroom

uitstellen, uitstroom bevorderen waar mogelijk).

Door de onzekerheid die deze risico's met zich meenemen, is het niet mogelijk een betrouwbare inschatting te maken van de kosten die (nieuwe) beleidsvoornemens met zich mee nemen. Mocht een beleidsvoornemen in de uitvoering financiële consequenties hebben, dan wordt dit via een apart collegevoorstel voorgelegd. De raad wordt hierover geïnformeerd.

Afstemming andere projecten / derden

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Voorlichting

Na vaststelling van het beleidskader zal publicatie via de gebruikelijke weg plaatsvinden.

Voorstel

Voorgesteld wordt het beleidskader 'Doorontwikkelen en Transformeren' Wmo Brabant Noordoost-oost 2020 – 2023' (incl. lokale paragraaf) vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Boxmeer,
de loco-secretaris, de burgemeester,

A.J.M. Reintjes

K.W.T. van Soest

Bij het onderwerp voorstel tot vaststelling van het beleidskader 'Doorontwikkelen en Transformeren' Wmo Brabant Noordoost 2020 – 2023' (incl. lokale paragraaf) van horen de volgende bijlagen:

1. D/19/757547: beleidskader 'Doorontwikkelen en Transformeren' Wmo Brabant Noordoost 2020 – 2023' (incl. lokale paragraaf)
2. D/19/769654: Advies ASD op regionaal deel beleidskader 'Doorontwikkelen en Transformeren' Wmo Brabant Noordoost 2020 – 2023' (incl. lokale paragraaf)
3. D/19/762023: Advies ASD op lokaal deel beleidskader 'Doorontwikkelen en Transformeren' Wmo Brabant Noordoost 2020 – 2023' (incl. lokale paragraaf)
4. D/19/770315: Reactie college op adviezen ASD
5. D/19/771995-2 Verslag raadsbijeenkomst Wmo 26-09-201
6. D/19/771995-3 Verslag platformbijeenkomst Wmo 03-09-2018
7. D/19/771376: Inspraakverslag beleidskader 'Doorontwikkelen en Transformeren' Wmo Brabant Noordoost 2020 – 2023' (incl. lokale paragraaf)
8. D/19/772045: Raadsbesluit (concept) beleidskader 'Doorontwikkelen en Transformeren' Wmo Brabant Noordoost 2020 – 2023' (incl. lokale paragraaf)